Kongres Kształcenia Dualnego

Nauka zawodu u pracodawcy szansą dla gospodarki

Warszawa, 15 maja 2025 r.

Krajowa Izba Gospodarcza, Warszawa ul. Trębacka 4

Dofinansowane przez Unię Europejską

Numer projektu: **2023-2-PL01-KA210-VET-000171268**

Tytuł projektu: **Razem do Kongresu Kształcenia Dualnego** (ang. Together for the Congress of Dual Education)

Program Erasmus+
Kształcenie i szkolenia zawodowe (KA2 VET)

Podmiot udzielający dotacji: Narodowa Agencja Programu Erasmus+ i Europejskiego Korpusu Solidarności

Data rozpoczęcia projektu: 2024-03-01
Data zakończenia projektu: 2025-07-31

Organizacje uczestniczące w projekcie:

Lider projektu: **Fundacja Społeczeństwo i Gospodarka**
Partnerzy: **Narodowe Forum Doradztwa Kariery** oraz **Institut für angewandte Beratungswissenschaften GmbH**

Dofinansowane ze środków UE. Wyrażone poglądy i opinie są jedynie opiniami autora lub autorów i niekoniecznie odzwierciedlają poglądy i opinie Unii Europejskiej lub Fundacji Rozwoju Systemu Edukacji. Unia Europejska ani Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji nie ponoszą za nie odpowiedzialności.

Wszystkie rezultaty wypracowane w ramach projektu “Razem do Kongresu kształcenia Dualnego” udostępniane są na zasadzie otwartych licencji (CC BY-SA 4.0 DEED). Można z nich korzystać bezpłatnie i bez ograniczeń. Kopiowanie lub przetwarzanie tych materiałów w całości lub w części bez zgody autora jest zabronione. W przypadku wykorzystania rezultatów niezbędne jest podanie źródła finansowania oraz jego autorów.

Pełna treść licencji dostępna jest na stronie: **https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/**

Dofinansowane przez Unię Europejską

RELACJA Z KONGRESU

Kongres Kształcenia Dualnego zorganizowany 15 maja 2025 r. w Warszawie zgromadził ekspertów z obszaru edukacji, gospodarki i administracji publicznej. Hasłem przewodnim wydarzenia było: **„Nauka zawodu u pracodawcy szansą dla gospodarki”**.

Kongres otworzyli:

Czesław Noworol (Uniwersytet Jagielloński, Prezes Zarządu Krajowego NFDK) oraz
Dorota Nawrat-Wyraz (Wiceprzewodnicząca Komitetu Edukacji Zawodowej KIG).

Następnie głos zabrała **Ewa Flaszyńska**, Dyrektor Departamentu Rynku Pracy w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, prezentując wyzwania polskiego rynku pracy.

Panel I: Jak dostosować kształcenie zawodowe do gospodarki?

Pierwszy panel moderowany przez Antoniego Wontorczyka (UJ, NFDK) poświęcony był porównaniu polskiego modelu kształcenia dualnego z doświadczeniami innych krajów. W debacie udział wzięli:

1. Joanna Sekuła – Senator RP, członkini Komisji Edukacji
2. Ewa Flaszyńska – Dyrektor Departamentu Rynku Pracy, MRPiPS
3. Jan Grabkowski – Starosta Powiatu Poznańskiego, Wiceprezes Związku Powiatów Polskich
4. Katarzyna Juraszek – Zastępca Komendanta Głównego OHP
5. Mariusz Seńko – Członek Kolegium Centrum Łukasiewicz
6. Krzysztof Symela – Dyrektor Centrum Badań Edukacji Zawodowej i Zarządzania Innowacjami, Sieć Badawcza Łukasiewicz

Panel II: Kształcenie dualne w małych i dużych przedsiębiorstwach

Drugi panel, prowadzony przez Dorotę Nawrat-Wyraz, skoncentrował się na systemowych usprawnieniach w relacji szkoła–firma. W panelu głos zabrały Katarzyna Pawlak-Weiss – Dyrektor Dolnośląskiego Ośrodka Doskonalenia Nauczycieli, a także reprezentantki Biura Edukacji Urzędu m.st. Warszawy: Katarzyna Pieńkowska i Joanna Cholewińska.

Po panelach odbyła się dyskusja z udziałem Krzysztofa Paszyka, Ministra Rozwoju i Technologii oraz przedstawicieli Rady Krajowej Izby Gospodarczej, poświęcona roli przedsiębiorców w kształceniu praktycznym.

DORADZTWO ZAWODOWE JAKO KLUCZ DO SUKCESU

Jednym z najważniejszych tematów Kongresu była konieczność reformy doradztwa zawodowego. Dominika Walicka, dyrektor Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Łodzi, podkreśliła, że “brakuje czasu i narzędzi, które pozwoliłyby doradcom skutecznie wspierać młodzież w wyborze ścieżki kariery”. Jej zdaniem doradztwo powinno rozpoczynać się na etapie przedszkola i obejmować systematyczne wsparcie uczniów w odkrywaniu ich talentów. Anna Wilińska, kierownik Biura Cechu Rzemiosł Różnych we Włocławku, dodała, że “systemowe podejście do doradztwa zawodowego mogłoby znacząco zwiększyć zainteresowanie młodzieży edukacją zawodową”.

Jerzy Springer, wicestarosta Wągrowiecki, zwrócił uwagę na problem braku współpracy pomiędzy doradcami zawodowymi na różnych poziomach edukacji i instytucjami rynku pracy. “Każda instytucja działa w izolacji, a to ogranicza skuteczność wsparcia oferowanego młodzieży” – zaznaczył. Podkreślono również potrzebę wykorzystania nowoczesnych narzędzi diagnostycznych, które pozwoliłyby dokładniej określić predyspozycje zawodowe uczniów.

PROMOCJA SZKOLNICTWA ZAWODOWEGO I ZMIANA STEREOTYPÓW

Kolejnym kluczowym obszarem dyskusji była promocja szkolnictwa zawodowego. Stefan Tomczak zauważył, że “społeczeństwo wciąż traktuje szkoły zawodowe jako wybór drugiej kategorii, co musi ulec zmianie poprzez konsekwentną promocję ich zalet oraz prezentację zawodów przyszłości”. Uczestnicy podkreślali konieczność tworzenia nowych zawodów, takich jak technik mechatronik czy tekstronik, które odpowiadają na potrzeby nowoczesnego rynku pracy. Tomasz Herudziński z Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego zauważył, że “szkoły powinny wyprzedzać potrzeby technologiczne rynku pracy, a nie jedynie je odzwierciedlać”. Jego zdaniem to właśnie edukacja w zawodach przyszłości może stać się fundamentem rozwoju gospodarczego Polski.

Anna Wilińska przypomniała także o kluczowej roli rodziców w procesie wyboru ścieżki edukacyjnej. “To rodzice często hamują decyzję dzieci o wyborze szkoły zawodowej, kierując się przestarzałymi stereotypami. Potrzebujemy działań edukacyjnych skierowanych także do nich” – podkreśliła.

PRZYKŁADY DOBREJ PRAKTYKI Z ZAGRANICY

Podczas obrad wielokrotnie odwoływano się do przykładów dobrej praktyki z zagranicy, zwłaszcza z Niemiec. Anna Wilińska zaznaczyła, że “zintegrowana współpraca szkół, samorządów i przedsiębiorców, tak powszechna w Niemczech, powinna być priorytetem także w Polsce”. Rafał Bajczuk z Polsko-Niemieckiej Izby Przemysłowo-Handlowej podkreślił, że “stworzenie centralnej platformy, która gromadziłaby i upowszechniała dobre praktyki, jest kluczowe dla rozwoju systemu dualnego”. Niemieckie podejście, łączące edukację teoretyczną z praktyką w miejscu pracy, zostało uznane za wzorcowe i warte adaptacji w polskim systemie edukacji zawodowej.

PODSUMOWANIE

Wnioski z Kongresu jednoznacznie wskazują, że kształcenie dualne ma kluczowe znaczenie dla przyszłości polskiej gospodarki. Jak podsumował Marek Spiżewski z Łódzkiej Izby Przemysłowo-Handlowej, “jeśli chcemy przygotować młodzież do wyzwań przyszłości, musimy działać razem – szkoły, samorządy i przedsiębiorcy”. Uczestnicy zgodzili się, że konieczne są szeroko zakrojone reformy systemowe, które obejmą:

1. Zwiększenie wsparcia finansowego dla pracodawców uczestniczących w kształceniu dualnym.
2. Modernizację programów nauczania w szkołach zawodowych, aby odpowiadały one dynamicznie zmieniającym się potrzebom rynku pracy.
3. Rozwój doradztwa zawodowego na każdym etapie edukacji, z uwzględnieniem nowoczesnych narzędzi diagnostycznych.
4. Promocję szkolnictwa zawodowego jako atrakcyjnej i perspektywicznej ścieżki kariery zawodowej.
5. Budowę centralnej platformy gromadzącej dobre praktyki i zasoby edukacyjne, która będzie wspierać integrację działań na poziomie lokalnym i krajowym.

Podjęte wnioski oraz rekomendacje stanowią solidną podstawę do dalszej dyskusji i działań na rzecz rozwoju edukacji zawodowej w Polsce. Kongres po raz kolejny udowodnił, że przyszłość gospodarki leży w odpowiedzialnym i nowoczesnym kształceniu młodych pokoleń.